

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theses Theologicae De Peccatis Ignorantiae Et Potissimum Ignorantiae Juris Naturae

Huygens, Gommarus

Lovanii, [1683?]

IV. Cur Abaelardus & Celestius negaverint peccata ignorantiae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40433

manens in incredulitate : Benè itaque faciebat quod erat blasphemus & persecutor , & contumeliosus , quod erat spirans minarum & cædis in Discipulos Domini , in hoc ipso quippe abundanter æmulator existens paternarum suarum traditionum. Non ergò debuit dicere misericordiam consecutus sum , sed mercedem recepi , quippe quem ignorantia à peccato reddebat immunem , insuper & æmulatio remunerabilem indicabat. Si , inquam , ignorantia nunquam peccatur : quid ergò causamur adversus occisores Apostolorum , quandoquidem non solum malum esse nescierunt interficere illos , sed insuper quoque id faciendo arbitrati sunt obsequium se præstare Deo ? Sed & frustra in cruce Salvator pro suis orabat crucifixoribus , quippe nescientibus (ipso teste) quid facerent , & ita nequaquam peccantibus ; neque enim fas est ullatenus suspicari mentitum fuisse Dominum Jesum , apertè perhibentem eos ignorare quid facerent ; etsi fortè de Apostolo dubitet quis quod carnem suam æmulans , sicut homo mentiri potuerit , ubi ait : *si enim cognovissent , numquam Dominum gloria crucifixissent*. Numquid non ex his satis apparet inquantis jaceat ignorantia tenebris , qui ignorat peccari posse interdum per ignorantiam ? Hæc S. Bernardus. Similem in modum Concilium Diospolitano , (in quo Pelagius ad ejurandam hanc Celestii sententiam coactus est : *Oblivionem & ignorantiam non subjacere peccato , quoniam non secundum voluntatem eveniunt ; sed secundum necessitatem*) jam pridem antè probaverat dari peccata ignorantia allegando quod David in Psalmis dicat : *Delicta juventutis meæ ne memineris & ignorantias*. Et quod in lege *Sacrificia pro ignorantia , sicut pro peccato offerantur*. Ex his patet non modò errorem , sed etiam hæresim esse negare quod dentur peccata ignorantia , non tantum quia id in dicto Concilio Diospolitano definitum est , sed præcipuè quia tam clarè in Scriptura S. expressam est. Quæ hæresis vel ideò magis perniciosa est , quia non rarè sed frequentissimè contingit committi peccata ignorantia : nam , ut ex Augustino dictum , *Indefatigabili lege spargit Deus pannaes cecitates super illi-citas cupiditates*. Phit enim & pluit semper Deus super peccatores laqueos. Quo fit ut universaliter & indefinitè *via impiorum sit tenebrosa , & nesciant ubi corruant*. Hinc in Scriptura sacra legimus quod *error etiam crassissimus veluti lex custoditus sit , dum Tyrannorum imperio colebantur figmenta* , tantà quidem cecitate , ut gentes non solum tenebrosæ dictæ sint , sed etiam *tenebra* ab Apostolo vocatæ sint.

I V.

Cur Abaëlardus & Celestius negaverint peccata ignorantia.

Quod Abaëlardus dixerit : *Concupiscentia & ignorantia nullum peccatum committi* , quodque illi doctrinae subjunxerit , *hujusmodi non esse peccatum sed naturam* , indicare videtur ideò Abaëlardum in hanc hæresim esse prolapsum , quia concupiscentiam putavit esse naturam : errore non ab simili quo Celestius & post hunc Pelagius , censuerunt oblivionem & ignorantiam non subjacere peccato , quoniam non secundum voluntatem , ut aiebant , sed secundum necessitatem eveniunt. Etenim si ignorantia (idem est de concupiscentia) non eveniat , ut Celestius dicebat , *secundum voluntatem , sed secundum necessitatem* ; vel , ut Abaëlardus , sit ipsa natura ; quidquid secundum ignorantiam & concupiscentiam fit , secundum Authorem naturæ , five secundum inclinationem ab eodem inditam fit ; adeoque non fit contra , sed secundum ejus legem æternam , five secundum ipsum Deum qui ipse est ista lex æterna. *Natura* , inquit Aug. *in tantum vitiosa sunt , in quantum ab ejus , à quo facta sunt , arte recedunt*. Hæc prorsus conformia sunt famosæ definitioni peccati : *Dictum , factum , vel concupitum contra legem æternam* ; per quam docemur non solum omne peccatum esse contra legem æternam , sed etiam quidquid non est contra legem æternam , & magis si sit secundum illam , non esse peccatum. Ut proindè legitimè con-

frequentiam suam errorem vel hæresim , quod non dentur peccata ignorantia , tam Celestius quam Abaelardus deduxerint ex suis falsis principiis quibus asserabant , Celestius quidem ignorantiam & oblivionem , non secundum voluntatem , sed secundum necessitatem evenire ; Abaelardus verò concupiscentiam & ignorantiam esse naturam. Aliud planè fictitium Ulicum Jonson impulisse videtur ut diceret ad peccandum formaliter requiri notitiam malitiae , quod nimirum sine ista notitia non esset futura libertas , quam , ni fallor , ipse primus vocavit libertatem peccati , distinguendo contra libertatem facti. Et si fortè horum nominum , non fuit tamen ipse hujus sententiae qua ad peccandum formaliter requirit notitiam malitiae , primus inventor , uti nec ipse primus eam deduxit ex Recentiorum libertatis definitione ac interpretatione. *Ut actio sit voluntaria (dixerat antè ipsum alius) oportet ut proficiatur ab eo qui videat , qui norit , qui introspiciat quid in ea sit boni vel mali. Si ut voluntaria , multò magis ut libera. Et præter hunc alius iisdem principiis imbutus : Qui nullam de Deo vel peccatis cogitationem habet , & nullo modo apprehendit amoris vel contritionis actus sibi ex præcepto exercendos , nullam hic habet gratiam actualem. Sed istud non minus verum est , horum actuum omissione nullum ab ipso peccatum admitti : nec si damnetur , propterea damnari posse..... Quod idem de culpabili commissione dici potest. Nimirum ad libertatem requirunt ut homo positus ad agendum prærequisitis possit agere & non agere in sensu composito , id est , ut cum prærequisitis ad agendum bene , adeòque cum gratiâ actuali plene sufficienti , possit componere ipsum non agere. Ita recentiorum definitio illa libertatis Scripturibus illis persuasit , ut quis peccet formaliter requiri ut introspiciat quid in re agenda mali sit , requiri gratiam actualem , & , ut Ulicus Jonson , requiri notitiam malitiae. Non difficile foret , si opus esset , ostendere quod iisdem principiis consentaneum sit , non peccari formaliter per ea quæ procedunt ex concupiscentiâ , five carnis sit , five oculorum , five superbiâ vitæ ; modo voluntas in criminibus inveterata suâ obstinatione ac induratione pravas suas inclinationes satis auxerit , ut gratiam omnem actualem repudiaverit : quod in pessimis hominibus fieri dubitare non potes , nisi fortè fingere tibi lubeat quod Deus ejusmodi hominibus gratiam suam dare teneatur ut liberè peccent , item quod Deus teneatur gratiam suam illis augere secundum proportionem malitiæ & perduellionis adversus gratiam : nisi enim hæc fiant , pessimi illi vel gratiam non habebunt , vel non habebunt plene sufficientem adversus tantum malitiæ excessum.*

N.

Ignorantia aliquando excusat à Peccato.

Etsi asseramus fide certum esse quod dentur peccata ignorantia , non idcirco asserimus quod ignorantia nunquam excuset ea quæ sepositâ ignorantia forent peccata. Nam Miles in bello justo occidens commilitionem , quem errore prorsus involuntario hostem esse existimabat , potest in ejusmodi occisione ab omni culpa propter errorem esse immunis. Potest similiter excusari Venator dum hominem occidit quem errore iterum prorsus involuntario feram esse non dubitabat. Idem censendum de Fideli quopiam qui sciens esse prohibitum hodiè carnes comedere , cibos qui reverà carnes sunt errore involuntario comedit ignorans esse carnes. Si istum in modum circa factum quodpiam possit ignorantia esse involuntaria , & idè actionem à culpâ excusare , pari ratione etiam poterit esse involuntaria circa legem humanam , & quod contra illam sit similiter à culpâ eximere. Nam si res bene perpendatur , facti quodammodò est an lata sit lex humana , ex. g. vetans hodiè carnes comedere : præterea nihilò plus indecentiæ continet comestio carniùm cum ignorantia prohibitionis , quam comestio ciborum cum scientiâ prohibitionis comedendi carnes

nes